

ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

УДК 811.111'37+821.111(73)'06.08 Кінг Стівен
DOI <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2022.2.7>

М. Я. МУЖ

*студент факультету іноземної філології,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: muzh.maryan@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-9238-6550>*

С. Б. ШЕЛУДЧЕНКО

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри практики англійської мови,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: sheludchenko@vni.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-5998-1531>*

А. Б. ПАВЛЮК

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри практики англійської мови,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: allapavliuk@vni.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-6037-4819>*

ЛЕКСИЧНІ ТА СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ АРХЕТИПУ «POOR PLACE» У ТВОРЧОСТІ СТВЕНА КІНГА

Статтю присвячено архетипу «poor place». Матеріал дослідження обрано з урахуванням специфіки архетипу «poor place», адже атрибутом творів жанру жахів є містичні локації, пов'язані з трагічними подіями та негативними реальними чи вигаданими історіями. Акцентовано на авторському стилі письменника. Наведено приклади унікальності літератури жахів Стівена Кінга, що є вдалим поєднанням горору, готичної традиції та міфології. Визнано, що архетип «poor place» є наскрізним в доробку Стівена Кінга. Розвідку здійснено з урахуванням провідних робіт, присвячених архетипам, в сфері психології та емоційного інтелекту. Здійснено аналіз та порівняння понять архетип і інстинкт. Вивчено поняття «архетип» та співставлено з поняттям «архетипного образу». Прослідковано залежність і зв'язок між архетипними думками й образами та міфічними фігурами. Застосовано комплексну методiku для вивчення особливостей вербалізації досліджуваного архетипу.

Установлено, що уособлення архетипу «poor place» в творах Стівена Кінга варіюються від старовинного індіанського кладовища, яке має властивість оживляти людей, до готеля, розташованого у Скелястих горах. Окреслено низку універсальних факторів, зокрема смерть, нещастя та горе, які формують емоційне сприйняття конкретизованого архетипу в певному творі. Вивчено етимологію та дефініції лексеми «poor» як ядерної для семантичного розуміння ключових архетипних образів. Проілюстровано унікальність авторського стилю Стівена Кінга у вербалізації архетипу «poor place». Продемонстровано випадки залучення реальних міфів та семантичних прийомів для творення атмосфери горрору. Доведено, що конкретизоване уособлення архетипу «poor place» у романах є статичним та динамічним водночас. Статику реалізовано через незмінність локації, а динаміку представлено через лейтмотив смерті, який провокує нові нещастя й водночас інтенсифікується під впливом трагічних подій, породжуючи появу нових міфів та легенд.

Ключові слова: американська література, архетип, жахи, містика, література.

Вступ. Книги Стівена Кінга вважають одними із найпопулярніших книг жанру жахів та містичного роману. Творчість письменника налічує 64 романи, публікованих

майже щорічно з початку кар'єри письменника в 1974 році, а також більше 200 творів малої форми. Пише Стівен Кінг в найрізноманітніших жанрах, не дивлячись на звання саме

«Короля жахів», яке вже роками закріплене за ним. Автор активно зайнятий вивченням механізму створення сюжетів і видав кілька посібників про те, як написати бестселер. Оскільки однією з особливостей літератури жанру жахів є провокація страху у читача, а більшу частину доробку письменника складають саме твори, написані у жанрі жахів та готичного роману, в які автор часто включає елементи міфології, то авторські архетипи простежуються виразно. Це пов'язано з тим, що архетипи і міфи та легенди завжди були нерозривно пов'язані. Вони супроводжували людство протягом століть і проявлялись в образах, персонажах та сюжетах різноманітних історій, міфів та переказів. Одним з наскрізних архетипів є архетип «roog place», адже він є невід'ємною складовою створення атмосфери жахів, що і є головним елементом творів даного жанру.

Методи та методики дослідження: у розвідці превалює вивчення та аналіз літературних джерел, узагальнення, рецептивний (використовується для характеристики творчості Стівена Кінга як явища літератури і культури), метод літературної герменевтики (інтерпретація художніх текстів).

Виклад основного матеріалу. Міфам та символам різних культур завжди притаманні спільні ознаки. Виходячи з цього, вони повинні бути результатом знань та досвіду, які ми, homo sapiens, поділяємо як вид. Пам'ять про цей спільний досвід зберігається в колективному несвідомому, яке є частиною кожної людини, і у формі архетипів – символів, які виступають як організуючі форми поведінкових моделей [The Collected Works]. Кожен з нас народжується з вродженою тенденцією використовувати ці архетипи для розуміння світу.

Психолог Зигмунд Фройд висловив ідею, що ми та наші вчинки мотивовані та контрольовані внутрішньою дією власного розуму, зокрема, несвідомим, аніж вищими силами, такими як Бог чи доля. Він стверджував, що на наше світосприйняття впливають первинні приводи, що містяться у несвідомому [Jung]. Своєю чергою, Карл Юнг, швейцарський психіатр, почав детальніше досліджувати цю ідею, заглибившись у елементи, що складають несвідоме та чинники, які впливають на його роботу [Hillman].

Як результат, Карл Юнг довів, що деяким суспільствам у всьому світі притаманні вражаючі подібності, попри те, що ці суспільства дуже різні та дистанційовані один від одного. Він обстоював думку, що це було пов'язано з чимось більшим, ніж індивідуальний досвід людини. Ці символи існують, як частина людської психіки. Дослідник Карл Юнг аргументував існування цих спільних міфів наявністю у людській психіці ідей, які утримуються у позачасовій структурі, яка виступає формою «колективної пам'яті» [Hillman]. Саме К. Юнг запровадив поняття про те, що в кожному з нас існує одна чітка і окрема частина несвідомого, яка не ґрунтується на жодному з наших власних індивідуальних переживань – це «колективне несвідоме».

За Карлом Юнгом, повторювані міфи та символи є частиною цього загально визнаного колективного несвідомого. Він твердив, що символи – це частина пам'яток, які передаються з покоління в покоління, незначно змінюючись, в залежності від культури та періоду часу. Ці успадковані спогади які виражені в символах та міфах, учений називає «архетипами» [The Collected Works].

Існує багато архетипів, і хоча вони можуть поєднуватися і взаємно трансформуватися в різних культурах, кожен із нас містить у собі модель кожного архетипу. За умови використання цих символічних форм для осмислення світу та нашого досвіду, вони з'являються у всіх експресивних формах, зокрема в мистецтві, літературі та драматургії. Природа архетипу така, що ми миттєво його впізнаємо і можемо додати йому певного, емоційного значення. Архетипи можуть бути пов'язані з багатьма типами поведінкових та емоційних зразків, але є певні видатні, які є впізнаваними, такі як Мудрець, Богиня, Мадонна, Велична Мати та Герой [Jung].

Архетипи є психічним аналогом інстинкту. Їх описують як своєрідне вроджене неспецифічне знання, похідне від загальної суми людської історії, яке передбачає та керує свідомою поведінкою. Історія, культура та особистий контекст формують ці маніфестні уявлення, надаючи їм конкретний зміст [The Collected Works]. Ці образи та мотиви точніше називають архетипними образами. Однак загальноприйнятим

є те, що термін архетип уживають як взаємозамінний для позначення як власне архетипів, так і архетипних образів.

Основою, з якої починається архетипна думка, є образ, міфічні фігури, що забезпечують поетичні характеристики людської думки, почуття та дії, а також «фізіономічна зрозумілість якісних світів природних явищ <...>, що представляють обличчя, що говорять з уявною душею, а не лише розкривають приховані закони та ймовірності та виявляють їх об'єктивізацію» [Hillman]. Міфи самі по собі є розширеними метафорами, заснованими на фантазії, яку не можна сприймати історично, фізично чи буквально. Міфи забезпечують вичерпну колекцію культурно-образних роздумів, адже самі по собі вони є культурно-маркованими, що і є забезпечує їхню універсальність. Це дозволяє створювати на їхній основі авторські архетипи та архетипні образи.

Архетипний образ є «універсальним», оскільки його ефекти посилюються та деперсоніфікуються, він резонує із колективним значенням [The Collected Works]. Кожен образ слід розглядати як індивідуальну та унікальну подію. Вони є основою уяви та фантазії, що поєднують образи та інтерпретації для створення естетичного, приватного та індивідуального уявлення з універсальним змістом. Вони є «засобом, за допомогою якого світ уявляється, і, отже, вони є способами, за допомогою яких стає можливим все знання, всі переживання» [Molina].

Демонстрація архетипних образів полягає не лише в акті бачення, скільки в об'єкті, який можна побачити, оскільки архетипний образ постає в самій свідомості як керуюча фантазія. Будь-який образ може бути архетипним, і ми можемо розглядати слово «архетипний» як феноменальний досвід, який вказує на цінність зображення. Образи, що називаються архетипними, оцінюються як універсальні, транс-історичні, глибоко-генеративні та необхідні.

Твір «The Shining» – один з найвідоміших романів Стівена Кінга, написаний у жанрі готичної літератури і психологічного жаху, вперше був опублікований в 1977 році [The Shining]. Оскільки однією з особливостей літератури жанру жахів є провокація страху у читача, то архетипний образ «poor place» зустрічаємо

в творах цього жанру найчастіше.

Доцільним вважаємо залучити тлумачення лексеми «poor», подане в етимологічному та тлумачних словниках:

poor (adj.) c. 1200, “lacking money or resources, destitute of wealth; needy, indigent;” also “small, scanty;” also voluntarily and deliberately, “devoid of possessions in conformity with Christian virtues,” from Old French povre “poor, wretched, dispossessed; inadequate; weak, thin” (Modern French pauvre), from Latin pauper “poor, not wealthy,” from pre-Latin pau-paros “producing little; getting little,” a compound from the roots of paucus “little” and “parare” to produce, bring forth” [Online Etymology].

poor (adj.) 1a: lacking material possessions; b: of, relating to, or characterized by poverty; 2a: less than adequate: meager; b: small in worth; 3: exciting pity; 4a : inferior in quality or value; b: humble, unpretentious; c: mean, petty; 5: lean, emaciated; 6: barren, unproductive – used of land; 7: indifferent, unfavorable; 8: lacking a normal or adequate supply of something specified [Merriam-Webster].

poor (adj.) 1a: Having insufficient wealth to meet the necessities or comforts of life or to live in a manner considered acceptable in a society; b: Relating to or characterized by poverty: the poor side of town; 2: Deficient or lacking in a specified resource or quality: an area poor in timber and coal; a diet poor in calcium; 3: Not adequate in quality or quantity; inferior: a poor performance; poor wages; 4: Negative, unfavorable, or disapproving: has a poor opinion of the mayor; 5: Undernourished; lean. Used especially of animals; 6: Humble; meek; 7. Eliciting or deserving pity; pitiable [The American].

Залучивши онлайн тезаурус «One Look Thesaurus», виокремили слова, які лексично чи семантично пов'язані зі словом «poor», до яких зараховуємо: pitiful, bad, wretched, mediocre, miserable, misfortunate, dreadful, terrible, awful, horrible [One].

Відповідником архетипу «poor place» в творі «Сяйво» є, власне, «Overlook», відокремлений готель, розташований у Скелястих горах, де відбувається більшість подій роману. Він є фактично архетипним місцем для історії про привидів. Протягом історії готелю він був місцем низки неприємних подій, включаючи само-

губства, бандитські напади та підозріло часті зміни власника. Однак «Overlook» залишився розкішним місцем, відомим своїми розкішними територіями та вражаючим видом на гори.

Грунтуючись на словникових статтях і змісті роману та виходячи з архетипного образу «roog place», до ключових архетипних образів відносимо: fear; nightmares; death; pain; rage; hallucinations; delirium.

Проаналізувавши етимологію та семантику назви готелю, дізнаємось, що дієслово «to overlook» означає «to look down upon from above, to look past, to ignore» [Merriam-Webster]. Особливу увагу звертаємо на останнє значення, наведене вище. У книзі "Сяйво" багато чого свідомо та підсвідомо ігнорують: минулі вбивства в готелі, передачу готелю під ненадійне керівництво, і перевірку котла, який через перенагрів може вибухнути в будь-який момент: «The mechanical roaring sound, which he now recognized as the boiler at the Overlook which Daddy checked three or four times every day, had developed an *ominous*, rhythmic hitching» [King 1977]. Через це готель "Overlook" є надзвичайно занедбаним і зловісним місцем: «<...> the hotel and the grounds had suddenly doubled in size and become *sinister*, dwarfing them with *sullen*, *inanimate* power» [King 1977]. Приміщення патрулюють кілька гнівних і вбивчих привидів, полтергейстів і демонів.

Згідно змісту роману, «Overlook» був побудований між 1907 і 1909 роками людиною на ім'я Роберт Ватсон, дідом нинішнього спеціаліста з технічного обслуговування Піта Ватсона. Джек Торренс, його дружина Венді та син Денні приїжджають до готелю «Overlook» саме тоді, коли всі виселяються. Дік Хеллоран, шеф-кухар готелю, говорить Денні, що готель має темну історію, і попереджає його триматись подалі від кімнати 217: «She'd seen something in one of the rooms where ... well, where a *bad* thing happened. That was in Room 217, and I want you to promise me you won't go in there, Danny. Not all winter. Steer right clear» [King 1977]. Торренс спостерігає, як усі залишають готель, поки не піде остання людина, і вони залишаться самі в готелі. Спочатку готель здається для них благом, і Венді стверджує, що вона найщасливіша, ніж коли-небудь. Але Денні незабаром починає бачити страхітливі видіння та привидів. Одного

разу Денні заходить у кімнату 217 і знаходить у ванній труп, який йому посміхається і намагається задушити. Денні починає бачити більш жахливі видіння, в тому числі і тварин з топіарію, які оживають: «All three lions were bunched together now, not forty feet away. The dog had ranged o to their left, as if to block Danny's retreat. They were bare of snow except for powdery rus around their necks and muzzles. They were all staring at him» [King 1977].

Головний протагоніст повільно починає божеволіти, і привид попереднього доглядача переконує його вбити дружину та сина, щоб готель зміг успадкувати силу Денні, який має в собі «сяйво» – таємничу силу, яка дає йому змогу бачити привидів та розмовляти із іншими власниками «сяйва». Денні телепатично кличе Хеллорана на допомогу і той приходить. Готелю вдається вбити Джека. Венді, Денні та Хеллоран рятуються від готелю, безпосередньо перед вибухом старого котла, за котрим мав слідувати Джек.

Іншим прикладом може слугувати роман «Кладовище домашніх тварин» вперше був опублікований в 1983 році. За основу роману С. Кінг взято почуття страху звичайних людей перед містичними місцями, а саме – старовинним індіанським кладовищем. В американській поп-культурі індіанці зображені жорстокими, кровожерливими людьми, які вміють чаклувати і проклинати. Їх життя оточене ореолом таємниці і містики. Вони, нібито, мстяться за те, що їх рідну землю зайняли, вбиваючи і грабуючи. Все це вселяє жах жителям Америки, тому кладовища індіанців вважають проклятими місцями: «There was no carpet of needles here. Here was an almost perfect circle of mown grass, perhaps as large as forty feet in diameter. It was bounded by thickly interlaced underbrush on three sides and an old blowdown on the fourth, a jackstraw-jumble of fallen trees that looked both *sinister* and *dangerous*. <...> The clearing was crowded with markers, obviously made by children from whatever materials they could beg or borrow – the slats of crates, scrapwood, pieces of beaten tin. And yet, seen against the perimeter of low bushes and straggly trees that fought for living space and sunlight here, the very fact of their clumsy manufacture seemed to emphasize what symmetry they had, and the fact that humans were

responsible for what was here» [King 1983].

Історично архетипи нерозривно пов'язані з міфологією, отже для кращого розуміння реалізації індіанської міфології в романі вдаємося до аналізу сюжетної канви роману. Фабула твору розкриває історію сім'ї Крід, що складається з батька Луїса, матері Рейчел і двох дітей – Еллі і Гейджема. Вони переїжджають в новий будинок, який стоїть біля траси. Їх другом стає сусід Джуд. Одного разу вантажівка збиває улюбленого kota Еллі, що дозволяє Стівену Кінгу долучити фантастичні мотиви, пов'язані з індіанськими переказами. Джуд розповідає Луїсу про кладовище домашніх тварин: за легендою, за ним знаходиться інший цвинтар – племені мікмак, і, якщо закопати там свою улюблену тварину, через якийсь час вона повертається назад.

Якщо звернутись до аналізу племені мікмак, то це в буквальному значенні "люди" – індіанський народ, що проживає на північному сході Нової Англії, в атлантичних провінціях Канади і на півострові Гаспе в Квебеку. Сучасна чисельність сягає близько 40 000 чоловік, з яких лише близько 11 000 розмовляють мікмакською мовою [Вендиго]. Мікмаки не відрізняються ненажерливістю, шаманськими ритуалами і жорстокістю. Автор представив саме цей народ у творі, так як він жив на місці події роману, в штаті Мен.

Письменник, змальовуючи портрет kota Еллі, вбитого вантажівкою, вказує на істотні зміни, пов'язані з ним після того, як він був похований на кладовищі і ожив: загальмованість рухів, надмірна жорстокість при полюванні. Автор навмисно підкреслює «потойбіччя» kota: «Winston Churchill brushed by Louis once and he pushed the cat away with an almost absent feeling of distaste – that smell» [King 1983], "Church was swaying slowly back and forth as if drunk" [King 1983], "Church ambled over to the brick hearth and collapsed in front of the fire gracelessly» [King 1983].

Пізніше Стівен Кінг знову вдається до мотиву смерті, до того ж підсилює трагічність ситуації, оскільки помирає Гейдж, молодший син Луїса. Охоплений відчаєм герой починає думати про те, щоб повернути сина до життя за допомогою кладовища мікмак. С. Кінг навмисно вибудовує весь оповідний сюжет навколо кладовища,

воно ніби стає містичною силою, яка притягує до себе героїв.

Автор вказує на те, що воскресіння людини за допомогою магії кладовища – це своєрідне умертвіння його душі: по факту повертається лише тілесна оболонка. Тут же автор вводить нову паралель, в цій історії саме плем'я мікмак розкривається вже не як містичне і таємниче, а навпаки, постраждале від чужорідної злої сили. Причини появи цієї сили не описані в романі, автор лише вказує на те, що індіанці прийшли на місце, яке вже було таємниче. Перший час кладовище дійсно оживлювало людей, повертало тіло і душу, тому говорити про мотив воскресіння було цілком доречно. Але потім, з невідомих обставин, там оселився дух Вендиго, і тепер замість душ померлих в тіла загиблених заселявся цей самий дух. Саме він творив жорсткі і кровожерливі речі.

Опис кладовища і його зв'язок з племенем мікмак потрібно було автору, щоб запровадити мотив загадкового воскресіння, але бачимо, що центральним містичним персонажем, який робить кладовище містичним місцем, стають зовсім не безневинні мікмаки, а дух Вендиго. Як вказує сам С. Кінг, кладовище прокляте зовсім не через індіанців: «The Micmacs believed this hill was a *magic* place, he said. Believed this whole forest, from the swamp on north and east, was magic. They made this place, and they buried their *dead* here, away from everything else. Other tribes steered clear of it – the Penobscots said these woods were full of ghosts. <...> Later on, not even the Micmacs themselves would come here. One of them claimed he saw a Wendigo here, and that the ground had gone *sour*» [King 1983].

Індіанці стверджували, що Вендиго виник, коли відважний воїн продав душу, щоб відвести загрозу від свого племені. Як тільки загроза минула, він пішов в лісову гушавину, і з тих пір про нього нічого не чули. За іншими легендами, Вендиго поступово втрачав людську подобу через використання чорної магії, помноженої на канібалізм. Вважалося, що перетворитися в Вендиго можна в результаті прокляття знахаря, укусу Вендиго, або почавши їсти людську плоть [Вендиго].

Виходячи з міфу, ці істоти були високі, з безгубим ротом і гострими зубами, а силует схожий на людський. Тіла у них напівпрозорі.

Вони вище нормального людського зросту, дуже худорлявої статури. Володіють тонким слухом, нічним зором і приманюють жертву свистом [Вендіго]. Можливо, образ Вендіго склався у свідомості місцевих жителів навколо факту непояснених зникнень людей.

С. Кінг, звертаючись до індіанських міфів, реалізує дві ключові теми, перша з яких більш глобальна, вказує на те, що потрібно приймати смерть близьких як дане, не намагатися протистояти законам всесвіту. Друга тема: дріб'язковості і егоїзму людей. Луїс не вміє брати відповідальність на себе, вирішувати проблеми, тому кладовищі здається йому рятівним колом, але воно, навпаки, є темним, зловісним місцем, ідеальним архетипом «roog place», яке затягує його у вир лиха і горя.

Висновки. Під час дослідження розглянуто погляди сучасних науковців різних наукових студій на поняття «архетип» та «архетипний образ». Проаналізувавши роман «Сяйво», з'ясовано особливості вербалізації у ньому

архетипного образу «roog place». Його відповідником у творі є відокремлений готель «Overlook», у якому відбувається найбільша частина подій цілого твору. Готель став місцем жахливих подій, серед яких вбивства, самогубства та бандитські напади. Більше того, власники готелю завжди нехтували правопорядком у ньому (саме слово «to overlook» може перекладатись як «ігнорувати, не помічати чогось»).

Після детального прочитання і аналізу роману «Кладовище домашніх тварин», визначено репрезентацію у ньому архетипу «roog place». В основі роману автор заклав почуття страху людей перед надзвичайно зловісним та таємничим місцем – старим індіанським кладовищем, яке і виступає в творі архетипним образом «roog place». Простежено також не випадковий зв'язок з міфологією, яка завжди нерозривно пов'язувалась з архетипами. Автор вводить фантастичні мотиви індіанської міфології задля підсилення відчуття страху та чіткішої актуалізації архетипного образу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Hillman J. Archetypal psychology [Electronic Resource]. – Mode of Access : https://www.academia.edu/32414185/Archetypal_Psychotherapy_The_clinical_legacy_of_James_Hillman_Ch_1
2. Jung C. G. Four Archetypes: Mother, Rebirth, Spirit, Trickster [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://ua1lib.org/book/2080171/b20743>
3. King S. Pet Sematary (1983) [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://ua1lib.org/book/2316525/334e9f>
4. King S. The Shining (1977) [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://book4you.org/book/3856268/1b354b>
5. Molina, L. Archetypal images as inspiration in the design of functional objects [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://scholarworks.rit.edu/theses/6231>

ДЖЕРЕЛА

1. Вендіго [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Вендіго>
2. Merriam-Webster Online Dictionary [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://www.merriam-webster.com/dictionary>
3. One Look Thesaurus [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://www.onelook.com/thesaurus/?s=poor>
4. Online Etymology Dictionary [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://www.etymonline.com/>
5. The American Heritage Dictionary of the English Language [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://www.ahdictionary.com/>
6. The Collected Works of C.G. Jung [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://ua1lib.org/book/2631049/c5ba9>
7. The Shining (novel) [Electronic Resource]. – Mode of Access : [https://www.wikiwand.com/en/The_Shining_\(novel\)](https://www.wikiwand.com/en/The_Shining_(novel))

REFERENCES

1. Hillman J. Archetypal psychology [Electronic Resource]. Retrieved from: https://www.academia.edu/32414185/Archetypal_Psychotherapy_The_clinical_legacy_of_James_Hillman_Ch_1
2. Jung C. G. Four Archetypes: Mother, Rebirth, Spirit, Trickster [Electronic Resource]. Retrieved from: <https://ua1lib.org/book/2080171/b20743>
3. King S. Pet Sematary (1983) [Electronic Resource]. Retrieved from: <https://ua1lib.org/book/2316525/334e9f>
4. King S. The Shining (1977) [Electronic Resource]. Retrieved from: <https://book4you.org/book/3856268/1b354b>
5. Molina, L. Archetypal images as inspiration in the design of functional objects [Electronic Resource]. Retrieved from: <https://scholarworks.rit.edu/theses/6231>

SOURCES

1. Vandyho [Windigo]. Retrieved from: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Вендиго>
 2. Merriam-Webster Online Dictionary [Electronic Resource]. Retrieved from: <https://www.merriam-webster.com/dictionary>
 3. One Look Thesaurus [Electronic Resource]. Retrieved from: <https://www.onelook.com/thesaurus/?s=poor>
 4. Online Etymology Dictionary [Electronic Resource]. Retrieved from: <https://www.etymonline.com/>
 5. The American Heritage Dictionary of the English Language [Electronic Resource]. Retrieved from: <https://www.ahdictionary.com/>
 6. The Collected Works of C.G. Jung [Electronic Resource]. Retrieved from: <https://ua1lib.org/book/2631049/c5baf9>
 7. The Shining (novel) [Electronic Resource]. Retrieved from: [https://www.wikiwand.com/en/The_Shining_\(novel\)](https://www.wikiwand.com/en/The_Shining_(novel))
-

M. YA. MUZH

*Student of the Faculty of Foreign Philology,
Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine
E-mail: muzh.maryan@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-9238-6550>*

S. B. SHELUDCHENKO

*Ph.D. in Philology, Associate Professor,
Senior Lecturer at the Conversational English Department,
Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine
E-mail: sheludchenko@ynu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-5998-1531>*

A. B. PAVLIUK

*Ph.D. in Philology, Associate Professor,
Senior Lecturer at the Conversational English Department,
Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine
E-mail: allapavliuk@ynu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-6037-4819>*

THE REPRESENTATION OF «POOR PLACE» AS AN ARCHETYPE IN STEPHEN KING'S WORKS: LEXICAL AND SEMANTIC PECULIARITIES

The article deals with the archetype «poor place». The present research is a study of horror literature owing to the fact that the genre of horror represents mystic locations. These locations are treated as negative because of tragic events and horrifying stories both real and fictional. Some peculiarities of the author's style have been accentuated. Stephen King's unique manner to create horror fiction, comprising the combination of horror, gothic tradition and myths, has been highlighted. The archetype «poor place» has been admitted to be a keynote in Stephen King's works. The study of the archetype «poor place» has been conducted in accordance with existent researches in the sphere of psychology and emotional intelligence. Both archetypes and instincts have been analysed and contrasted. The notions of archetypes and archetypal images have been compared.

The interdependence and interconnection between archetypal thoughts and images on the one hand and mythical characters on the other hand have been traced. Specific methods have been applied to investigate the characteristics of the archetype «poor place» as a complex phenomenon.

It has been acknowledged that the archetype «poor place» can be presented differently in the context varying from an ancient cemetery of native Indians to an ordinary hotel located distantly. The concrete representations of the archetype «poor place» have been empowered to redeem or appall. The universal factors comprising death, misfortune and grief have been applied by the author in order to create negative emotional comprehension of the archetype in the novels under analysis.

The etymology and definitions of the lexeme *poor* have been explored to understand main archetypal images adequately. The examples of myths and semantic techniques in Stephen King's works have been specified. The archetype «poor place» has been proved to be both static and dynamic.

Key words: American literature, an archetype, horror, mystery, literature.